

www.nfunorge.org
Youngstorget 2B, 0181 Oslo
Postboks 8954, Youngstorget,
0028 Oslo
Telefon: 22 39 60 50
Telefaks: 22 39 60 60
E-post: post@nfunorge.org
www.facebook.com/NFUnorge

Helse- og omsorgskomiteen

04.03.2025

Innspill til representantforslag om strengere språkkrav for helsepersonell

Det vises til representantforslaget om strengere språkkrav for helsepersonell i helse- og omsorgskomiteen. Grunnlaget for saken er oppgitt å være Dokument 8:72 S (2024-2025), og Norsk Forbund for Utviklingshemmede ønsker å gi innspill til denne.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er en menneskerettsorganisasjon, som arbeider for full deltakelse og likeverd, og mot diskriminering. NFU skal ivareta interessen til mennesker med utviklingshemming og deres familier, overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter. NFU har ca. 8500 medlemmer.

NFU er opptatt av å sikre god kommunikasjon i helsevesenet, da dette er sentralt for å ivareta pasientsikkerheten på best mulig vis. Representantforslaget har etter vår mening et for smalt fokus - fokuset på norskferdigheter. Et slikt ensidig fokus på norskferdigheter kan ekskludere kompetente og dyktige helsearbeidere, og tar ikke høyde for et viktig aspekt ved kommunikasjon i helsevesenet: kompetanse i alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Mange pasienter i helsevesenet, og blant de som mottar helse- og omsorgstjenester for øvrig, har utfordringer med tale og med språkutvikling. Dette kan være på bakgrunn av medfødte tilstander, eller på grunn av ervervede sykdommer og skader. For disse pasientene er ASK avgjørende for å kunne uttrykke sine behov, kommunisere sin smerte, formidle sine ønsker og sette de i stand til å medvirke i egen behandling. Uten helsepersonell med kompetanse i ASK risikerer vi i beste fall misforståelser, og i verste fall feilbehandling og reduksjon av livskvalitet for en hel gruppe pasienter.

Helseutdanningene gir begrenset eller ingen opplæring i ASK, og det foreligger ingen nasjonale krav om at helsepersonell skal kunne kommunisere med pasienter som bruker ASK, som utgjør en stor barriere for denne gruppen.

NFU foreslår at representantforslaget utvides til å omfatte kompetanse i kommunikasjon med pasienter med ulike språkbehov eller kommunikasjonsbehov. God kommunikasjon handler ikke bare om norskkunnskaper, men om evnen til å forstå eller bli forstått - uavhengig av språklige forutsetninger. Dette forslaget bør ikke bare handle om språk, men om inkluderende og tilgjengelig kommunikasjon i helsevesenet.

Med vennlig hilsen

Hedvig Ekberg
Generalsekretær

Julia Johnsen Halsebø
Juridisk rådgiver